

BESZÁMOLÓ KERESE TIBOR
„SOMOGY MEGYE TELEPÜLÉSRENDSZERÉNEK
FEJLŐDÉSE TÉRSZERKEZETI ÉS DEMOGRÁFIAI
ASPEKTUSBÓL” CÍMŰ DOKTORI ÉRTEKEZÉSÉNEK
VÉDÉSÉRŐL
PIRISI GÁBOR

A Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Karán jogelődjeivel együtt 1994 óta működő Földtudományok Doktori Iskola, amely a néhai Tóth József professzor úr talán kedvenc „szellemi gyermeke” volt, felállása óta száznál is több PhD-fokozat odaítélésére tett javaslatot a kari és az egyetemi illetékes bizottságok felé. Szűkebb szakterületem iránti elfogultságom kapcsán mondhatom, hogy ezek között számos településföldrajzi ihletettséggű akadt, és szerencsére voltak közöttük valóban igen kiváló munkák is. 2012. december 13-án szintén egy olyan értekezés nyilvános védésére gyűlt össze a Dövényi Zoltán professzor úr által vezetett bizottság, amelyre a fenti két kritérium érvényes.

Keresé Tibor publikációs listájának tanúsága szerint 2000-ben kezdett foglalkozni Somogy megye településhálózatának kérdéseivel. A doktori értekezések körében is igen tekintélyesnek számító „kihordási idő” érthetővé válik, ha megjegyezzük, hogy a jelölt a múltból ismerős, és a pedagógus-életpálya modell által újra meghonosítani kívánt, manapság igen ritka „tudós-tanár”, avagy kutatótanár kategóriába sorolható pályafutást jár be, hiszen főállásában mind a mai napig a kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium és Szakközépiskola tanára. Késlekedésének másik oka pedig utólag az opponens számára nyilvánvalóan az volt, hogy a jelölt nagyjából három disszertációra is elegendő kutatást végzett el, mire a végül 233 oldalasra hízott értekezés végére kirakta az utolsó pontot.

A dolgozat tehát „némileg” túlbiztosított volt, de megérte kivárni megszületését, mert a választott téma aprólékos részleteit is feldolgozó, logikusan felépített munkával gazdagodott a hazai földrajztudomány. Az értekezés szerkezetét négy, tulajdonképpen önállóan is értelmezhető, de összekapcsolódó tartalmi fejezet adta, a demográfiai képről, a történetileg változó térszerkezetről, a jövedelmek területi különbségeiről, és az ún. szubjektív térszerkezetről. Ezen fejezetek elkészítésekor a jelölt számot adott igen sokoldalú módszertani felkészültségéről. Meglehetősen ritkán találkozhatunk olyan munkával, amelyben a történeti földrajzi és történeti demográfiai elemzések és klasszikus statisztikai adatokkal alátámasztott kvalitatív értékelések mellett faktor- és klaszteranalízist, valamint egy óriási adatbázist létrehozó saját empirikus adatgyűjtést is felvonultatna a szerző. Utóbbi talán a dolgozat legnagyobb értéke, hiszen nem kevesebb, mint 1800 kérdőívet értékelt, és a megye érettségi előtt álló fiataljainak vizsgálatával nem csak arra tesz kísérletet, hogy a szubjektív, vagy kognitív elemet bevonja a tér-

szerkezettel kapcsolatos kutatásokba, hanem arra is, hogy a mobilitással kapcsolatos attitűdök felmérésével némi előrejelzést adjon a területi struktúrák jövőbeni alakulásáról. Ez az eredménye (is) kiválóan hasznosítható a területi tervezés különböző térségi szintjein.

Összességében a 2012. júniusi „munkahelyi” vita eljárásában előopponensként közreműködők (Wilhelm Zoltán a PTE FI tanszékvezető docense, valamint jelen sorok szerzője), illetve a decemberi védési bizottság tagjai (Lenner Tibor a NYME SEK főiskolai docense, mint másik opponens, Kocsis Zsolt ugyanazon intézmény egyetemi docense és Hajnal Klára a PTE FI adjunktusa, mint bizottsági tagok) egyetértettek véleményükben. E szerint egy vitán felül állóan igen értékes és tartalmas munka született, amely teljes egészében megválaszolta a kutatás számára megfogalmazott kérdéseket, és bebizonyította, hogy Kerese Tibor magas színvonalon és olykor innovatívan alkalmazza a társadalomföldrajzi elemzések módszertani eszköztárának számos elemét. A dolgozat védelme végül is 100%-os, az egész eljárás a szigorlat értékelését is figyelembe véve pedig 90%-os eredményt hozott, így a jelölt már csak egy ünnepélyes alkalomra vár, hogy doktori oklevelét átvehesse. Sikeréhez ez úton is gratulálunk – örömmünkben a védelem után még osztozhatott témavezetője, Tóth József professzor úr, akinek Tibor immár örökre az utolsó sikeresen fokozatot szerzett doktorandusza marad.